

Omvang Nederlands bankwezen neemt al tien jaar af

Het balanstotaal van het Nederlandse bankwezen nam sinds de crisis af van 3.300 naar 2.500 miljard euro in 2013, en is sindsdien stabiel gebleven. De initiële afname hing vooral samen met crisismaatregelen als afstoting van buitenlandse bedrijfsonderdelen en herstructureringen. Ten opzichte van het oplopende bruto binnenlands product (bbp) is de balansomvang van het bankwezen teruggelopen van 550 naar 400 procent in 2013 – het niveau van begin

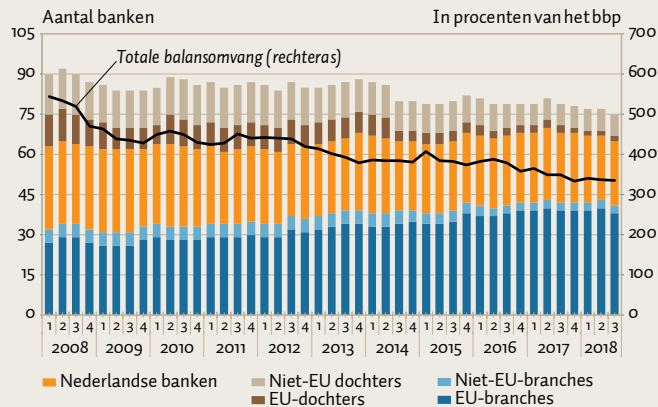
deze eeuw – en tot 335 procent in het afgelopen jaar.

Naast de afname van de relatieve omvang van de sector, is sinds het begin van de crisis in 2008 ook de structuur van het Nederlandse bankwezen gewijzigd. Het totaal aantal in Nederland gevestigde banken nam sindsdien met twintig procent af, van 92 tot 76, en ook het aantal daarvan deel uitmakende buitenlandse banken is afgenomen (figuur).

Het totaal aantal buitenlandse banken dat in Nederland actief is, is afgenomen van 61 naar 51. Bij buitenlandse banken kan een onderscheid gemaakt worden tussen dochterbanken en branches. In tegenstelling tot branches zijn dochterinstellingen zelfstandige entiteiten, opgericht naar Nederlands recht. Van de buitenlandse banken zijn er nu nog slechts twee dochterbanken in Nederland met een moederinstelling binnen de Europese Unie. Daarentegen is het aantal branches, met een moederbank in een ander EU-land, juist toegenomen van 27 naar 40 vestigingen. Het aantal banken met een moederinstelling buiten de EU is sinds de crisis bijna gehalveerd.

Deze ontwikkelingen hangen samen met een intensivering van het gebruik van het Europese paspoort, waarmee een bank toegang krijgt tot de gehele Unie. Ook EU-banken van buiten het eurogebied hebben in Nederland branches geopend. Dit was enkele jaren geleden gedaan om gebruik te kunnen maken van monetaire faciliteiten van de Europese Centrale Bank. Een actuele ontwikkeling is het feit dat door banken geanticipeerd wordt op mogelijke Brexit-scenario's, wat momenteel onder meer leidt tot de voorbereiding van vestigingen in Nederland in het kader van de Brexit. ■ **MARJO DE JONG EN PIETER STAM** (DNB)

Aantal banken in Nederland en totale balansomvang

Bron: DNB | ESB